

Yakın Dönem Bollywood Sinemasında İslamofobik Söylem: "Baby" (2015) ve "Sooryavanshi" (2021) Örnekleri

Cem YILDIRIM*

Öz

İslamofobi, temelde Müslümanlara ve İslam inancına karşı bir korku ve düşmanlığı ifade eden bir kavramdır. Özellikle, 11 Eylül terör saldırılarından sonra başta Hollywood olmak üzere sinemada İslamofobik söylem giderek yaygınlaşmıştır. Hollywood ile paralel olarak, milyonlarca Müslümanın azınlık olarak yaşadığı Hindistan'da da Müslüman karşıtlığını körükleyen sinema filmleri üretilmeye başlanmıştır. Hint sinemasında son yıllarda iktidar partisinin milliyetçi politikalarını yansıtan ve İslam inancı ile terörizmi ilişkilendiren çok sayıda sinema filmi ortaya çıkmıştır. Bollywood sinemasının en popüler oyuncularından biri olan ve Hindistan Başbakanı Narendra Modi'nin destekçisi olmakla tanınan Akshay Kumar'ın başrolünde oynadığı 2015 yapımı "Baby" ile 2021 yapımı "Sooryavanshi" filmleri, açık bir şekilde Müslüman karşıtlığı söylemine sahip olmalarıyla öne çıkmaktadır. Bu filmlerdeki İslamofobik söylemin ne şekilde oluşturulduğunu ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada eleştirel söylem analizi yönetimi kullanılmıştır. Yapılan çözümlene sonucunda, bu filmlerde Müslüman karakterlerin belirli bir şekilde tasvir edilmesi, belirli eylem ve davranışlar içine sokulması ve bu karakterlere belirli repliklerin yazılmasıyla İslam dini ile terörizmin ilişkilendirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda bu filmlerin, Müslüman karşıtı anlatıların sürekli faydalanabilecekleri şablon bir olay örgüsüne sahip oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İslamofobi, Nefret Suçu, Bollywood Sineması, Baby (2015), Sooryavanshi (2021)

*Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Topkapı Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, cemyardirim28@gmail.com

Yıldırım, C. (2022). Yakın Dönem Bollywood Sinemasında İslamofobik Söylem: Baby (2015) Ve Sooryavanshi (2021) Örnekleri. TRT Akademi, 7 (15), 450-479. DOI: 10.37679/trta.1101090

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 10.04.2022

Revizyon Tarihi: 26.05.2022

Kabul Tarihi: 27.05.2022

ORCID ID: 0000-0001-7767-8715 DOI: 10.37679/trta.1101090

Islamophobic Discourse in Recent Period Bollywood Cinema: Examples of Baby (2015) And Sooryavanshi (2021)

Cem YILDIRIM

Abstract

Islamophobia is a concept that basically expresses fear and hostility towards Muslims and the Islamic faith. Especially after the September 11 terrorist attacks, Islamophobic discourse has become increasingly common in cinema, especially in Hollywood. Parallel to Hollywood, movies that fuel anti-Muslim sentiment have begun to be produced in India, where millions of Muslims live as minorities. In recent years, many movies have appeared in Indian cinema, reflecting the nationalist policies of the ruling party and associating the Islamic faith with terrorism. The films "Baby" (2015) and "Sooryavanshi" (2021), starring Akshay Kumar, one of the most popular actors of Bollywood cinema and known for being the supporter of Indian Prime Minister Narendra Modi, stand out with their openly anti-Muslim rhetoric. Critical discourse analysis method was used in this study, which aims to reveal how the Islamophobic discourse in these films is created. As a result of the analysis, it has been determined that the religion of Islam and terrorism are tried to be associated by depicting of Muslim characters in a certain way, putting them into certain actions and behaviors, and writing certain dialogue lines to these characters. At the same time, it has been determined that these films have a template plot those anti-Muslim narratives can constantly benefit from.

Keywords: Islamophobia, Hate Crime, Bollywood Cinema, Baby (2015), Sooryavanshi (2021)

Research Paper

Received: 10.04.2022

Revised: 26.05.2022

Accepted: 27.05.2022

---

1. Giriş

Sinema, ortaya çıktığı ilk dönemlerden itibaren popüler bir kitle iletişim aracı olarak hegemonik söylemlerin kitlelere benimsetilmesinde en çok faydalanılan araçlardan biri olmuştur. 1920’li yıllarda Çarlık rejimini devirerek iktidarı ele geçiren Bolşevikler, ideolojilerini halkın büyük çoğunluğunun okuma yazma bilmediği ve çok farklı dillerin konuşulduğu devasa Rusya topraklarında yayabilmek için sinemayı etkili bir şekilde kullanmıştır. Bolşevik Lider Vladimir Lenin, “Bütün sanatlar içinde bizim için en önemli olanı sinemadır.” diyerek sinemanın ne denli önemli bir retorik aracı olduğunu vurgulamıştır (Thompson ve Bordwell, 2003, s. 123). Bu çerçevede sinema, aynı zamanda toplumun belirli bir kesiminin ötekileştirilmesi, düşmanlaştırılması ve toplumun çoğunlukta kalan kısmı tarafından nefret edilmesini sağlama amacıyla da kullanılan bir anlatı aracı olmuştur. David Griffith, sinema tarihinin başyapıtlarından biri olarak kabul edilen “Bir Ulusun Doğuşu” (1915) filminde açık bir şekilde Amerika’nın azınlık topluluklarından olan siyahi ırkı ötekileştirerek düşmanlaştırmıştır (Monaco, 2010, s. 6). Nazilerin iktidarda olduğu yıllarda dönemin Propaganda Bakanı Joseph Goebbels’in özel bir önem verdiği Alman sinemasında, “Jud Süss” (1934) gibi filmlerle daha sonradan soykırıma uğrayacak olan Musevi toplumu şeytanileştirilmiştir (Dixon ve Foster, 2008, s. 154). Bununla birlikte yalnızca sinemada değil, aynı zamanda diğer tüm kitle iletişim araçlarında en çok ötekileştirilen topluluklardan biri ise Müslümanlar olmuştur. Müslümanlar tarih boyunca oryantalist bir bakış açısıyla çoğunlukla medeniyetten uzak, geri kalmış varlıklar olarak gösterilmiştir (Berker, 2021, s. 965). Ancak 11 Eylül 2001 tarihinde ABD’nin New York kentinde gerçekleştirilen terör saldırıları, Müslümanların Batılı ülkelerin sinema da dâhil olmak üzere tüm kitle iletişim araçlarında ötekileştirilmesinde, düşmanlaştırılmasında ve korkulması, çekinilmesi gereken tehlikeli varlıklar olarak temsil edilmesinde bir dönüm noktası olmuştur. Söz konusu tarihten günümüze kadar başta Hollywood olmak üzere Batı sineması anlatılarında İslam inancına sahip insanların ötekileştirilerek bir tehlike unsuru olarak temsil edildiği çok sayıda İslamofobik sinema filmi yapılmıştır (Altaf, 2020).

İslamofobik anlatıların Batı sineması dışında diğer bir önemli kaynağı ise “Bollywood” olarak adlandırılan popüler Hindistan sinemasıdır. 1947 yılında İngilizlerin bölgeden çekilmesiyle bağımsızlığını kazanarak bir ulus devleti inşa etme sürecinde Hindistan’ın başta Keşmir sorunu olmak üzere Pakistan ile yaşadığı çatışmalar, bu coğrafyada Müslüman karşıtlığını sürekli gündemde tutmuştur (Taşçı, 2020). 1992 yılında Hindistan’da yaşayan Müslümanların kutsal mekânlarından olan Babri Mescidi’nin Hindular tarafından yıkılmasına tepki olarak 1993

yılında Bombay şehrinde meydana gelen bombalı saldırılar sonucunda bu ülkede Müslüman düşmanlığı yoğunlaşmış ve bu düşmanlık Bollywood sinemasında da karşılığını bulmaya başlamıştır (Majid, 2019). 11 Eylül saldırılarının gerçekleştiği 2001 yılından itibaren Hollywood ile birlikte Bollywood sinemasında da İslamofobinin dozu giderek artmaya başlamıştır (Chatterji, 2020, s. 105). 2008 yılının Kasım ayında Bombay şehrinde gerçekleşen ve 11 Eylül olaylarına referansla aynı zamanda "26/11 olayları" olarak da adlandırılan ve çok sayıda insanın yaşamını yitirdiği terör saldırılarının ardından, Bollywood sinemasında Müslümanların negatif imajları daha da fazla köruklenmiştir (Falarti vd. 2019, s. 347). Hindistan'ın en popüler kitle eğlencesi olan Bollywood sinemasının İslamofobik anlatılarının, ülkede yaşayan Müslüman azınlığa yapılan saldırılarda önemli ölçüde etkili olduğu ileri sürülmektedir (Menon, 2021; Güler, 2021). Bu anlatıların yakın dönem Bollywood sinemasındaki en belirgin örnekleri ise bu çalışmada ele alınan 2015 yapımı "Baby" ile 2021 yapımı "Sooryavanshi" filmleridir. Çalışmamızda bu filmleri örneklem olarak seçmemizin nedeni, her iki filmin de başrolünde Bollywood sinemasının milliyetçi filmleri ile ünlü olup aynı zamanda Hindistan Başbakanı Narendra Modi'nin milliyetçi politikalarının açık bir destekçisi olan aktör Akshay Kumar'ın (Ayyub, 2021) yer almasıdır. Çalışmamızda bu iki filmin anlatılarında İslamofobinin nasıl üretildiği sorusuna yanıt aranılacaktır. Çalışmanın amacı, bu popüler Blooywood filmlerinde İslam karşıtı söylemin ne şekilde inşa edildiğini ortaya koymaktır. Bunu gerçekleştirebilmek için, çalışmamızda Teun A. van Dijk'in "eleştirel söylem analizi" yöntemi kullanılacaktır. Van Dijk'in yönteminde metinler, taşıdıkları ideolojik söylemin açığa çıkarılabilmesi için makro ve mikro olmak üzere iki ana yapı altında ele alınır. Makro yapıda metinlerin ana başlıkları ve önermeleri analiz edilir. Mikro yapıda ise kelime seçimi, cümle kurulumu ve cümleler arasında kurulan nedensellik ilişkileri söylem çerçevesinde analiz edilir (Van Dijk, 1998). Van Dijk'in söylem analizi sinemaya uyarlandığında makro yapıda filmin teması ve olay örgüsü, mikro yapıda ise filmde kullanılan diyaloglar ile cümle yapıları ele alınır (Zor, 2017, s. 882). Film diyalogu, karakterlere yazılan repliklerle oluşturulur. Bu doğrultuda mikro yapıda, replikleri söyleyen karakterlerin nasıl tasvir edildikleri ve bu karakterlerin ne tür eylem ve davranışlarda buldukları da ele alınmalıdır. Bu çalışmada, ilk olarak örneklem olarak seçilen filmlerin makro yapılarını (öykü evrenini) oluşturan olay örgüleri ortaya konulacaktır. Mikro yapıda ise filmsel anlatılardaki İslamofobik söylemin inşası üç kategori altında analiz edilecektir:

- 1- Karakter tasvirleri
- 2- Karakter eylemleri
- 3- Karakter replikleri

Birinci kategoride bu filmlerdeki Müslüman karakterlerin ne şekilde tasvir edildikleri, ikinci kategoride ise bu karakterlerin olay örgüsü içerisinde ne tür eylem ve davranışlar içerisine sokuldukları belirlenecektir. Üçüncü kategoride, filmlerin senaryolarında Müslüman karakterlere yazılan ve aynı zamanda ilk iki kategoriye de besleyen replikler tespit edilecektir. Bu analizlerden elde edilen veriler değerlendirilerek bu filmlerdeki İslamofobik söylemin ne şekilde oluşturulduğu ortaya konulacaktır.

2. Küresel Bir Fenomen Olarak İslamofobi

Etimolojik olarak “İslam” ve korku duygusunu ifade eden “fobia” kelimelerinin birleşiminden oluşan İslamofobi kavramı temelde “İslam korkusu” karşılığına gelmekte olup ifade ettiği anlam yalnızca bununla sınırlı değildir. 1990’lı yıllardan önce kullanımı pek yaygın olmayan bir kavram olan İslamofobi, genel bir tanımlamayla İslam dinine ve Müslümanlara karşı nefret, düşmanlık ve korku duyulması ve bunun sonucunda ortaya çıkan ayrımcı uygulamalar olarak açıklanır (Green, 2015 s. 9). Kalın ise (2011, s.4) İslamofobiyi, “İslam'a ve Müslümanlara karşı tahammülsüzlük, ayrımcılık, temeli olmayan korku ve ırkçılık eylemlerini ifade eden bir terim” olarak açıklar. Mastnak’a göre (2010, s. 29) yeni bir kavram olan İslamofobi, aslında yeni bir fenomen olmayıp “yabancı düşmanlığı” (xenophobia) kavramı ile aynı ailedendir. Ancak “yabancı düşmanlığı”, geniş bir çerçevede yabancılara veya yabancı olarak algılananlara yönelik düşmanlığı ifade ederken, İslamofobi özellikle İslam inancına sahip insanlara yönelik olan bir düşmanlık biçimini ifade eder. Diğer bir ifadeyle İslamofobi, yabancı düşmanlığı fenomeninden farklı olarak yalnızca Müslümanları hedef alır (Mastnak, 2010, s. 33).

İslamofobi kavramı, ağırlıklı olarak İngiltere’de ırk ayrımcılığına karşı çıkmak ve çok kültürlülüğü teşvik etmek amacıyla 1968 yılında kurulmuş olan “The Runnymede Trust” isimli kuruluşun 1997 yılında yayımlanmış olduğu “Islamophobia: A Challenge for Us All” isimli raporuyla birlikte kullanılmaya başlanmıştır (Bahçecik, 2013, s. 149). Raporda, İslamofobinin “Müslümanlara karşı temelsiz bir korku ve nefret içeren, dışlama ve ayrımcılık uygulamalarıyla sonuçlanan bir dünya görüşüne” dayandığı belirtilmiştir (Kalın, 2011, s. 8). 11 Eylül olaylarından itibaren Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinde yaşayan Müslümanlar, giderek artan bir şekilde ayrımcılığa uğrayarak, bir güvenlik tehdidi olarak damgalandıkları söylem ve uygulamaların odağı hâline gelmiştir. Müslümanların dini, sosyal ve siyasi kimlikleri bu ülkelerin kanaat önderleri, medyası ve resmî kurumları tarafından sorunlaştırılmıştır (Bahçecik, 2013, s. 149). 11 Eylül olayları sonrasında İslamofobi üzerine ilk büyük rapor ise “Avrupa İrkçilik ve Yabancı Düşmanlığını İzleme Mer-

kezi" (EUMC) tarafından yayınlanmıştır. "11 Eylül 2001 Sonrası Avrupa Birliği'nde İslamofobi" isimli raporda, on beş Avrupa Birliği üyesi ülkede Müslümanlara karşı gerçekleştirilen ayrımcılık ve ırkçılık olayları belgelenmiştir. Raporun bulguları, İslami topluluklar ile diğer savunmasız grupların 11 Eylül'den itibaren giderek yükselen bir düşmanlığın hedefi hâline gelmiş olduğunu göstermiştir. Avrupa genelinde giderek artmaya başlayan korku duygusu, birçok Avrupa Birliği ülkesinde hâlihazırda var olan ön yargıları şiddetlendirerek Müslümanlara karşı uygulanan tacizleri ve saldırgan eylemleri körüklemiştir (Kalın, 2011, s. 8). Mastnak (2010, s. 29), günümüzde İslamofobinin küresel bir fenomen olduğuna dikkat çekerek uluslararası medyanın ve küresel siyasetin İslamofobik söylemlerinin, birçoğu yakın geçmişte Müslüman topraklarını sömürgeleştiren ve bugün hâlâ o topraklardan çeşitli biçimlerde faydalanmaya devam etmekte olan Batılı devletlerin çıkarlarını ve endişelerini yansıtmaya eğiliminde olduğunu vurgular. Batılı devletlerin politik imajının merkezinde çok kültürlülük ve hoşgörünün yer almasına rağmen, Avrupa ve Kuzey Amerika'da Müslüman düşmanlığı yaygındır. İslam inancı, genellikle laiklik veya demokrasi için ya da çok daha büyük bir ölçekte doğrudan Batı uygarlığının kendisine ciddi bir tehdit olarak tasvir edilir (Mastnak, 2010, s. 29)

İslam inancına sahip insanları terörizm ile ilişkilendiren basmakalıp düşünce, Amerika Birleşik Devletleri'nde benimsenmiş bir ana akım söylem hâline gelmiştir. Bu söylem, günümüzün siyasi ikliminde Müslümanların benzersiz bir şekilde tehlikeli ve teröre meyilli olduklarını iddia etmektedir. Bu söylem ister Amerika Birleşik Devletleri Senatosunda ister ülke çapında yayınlanan televizyon haber programlarında, isterse de bir evin yemek masasında olsun, terörizmle ilgili hemen hemen her tartışmada ifadesini bulur. Bu klişe söylem o kadar derinlere yerleşmiştir ki sadece Müslümanlar tarafından işlenen şiddet eylemleri sorgusuz bir şekilde hemen terör saldırısı olarak etiketlenir. (Love, 2017, s. 7). Said (2008, s. 242), Batı'daki İslam ile ilgili haberlerin, diğer tüm haber örgülerinden veya yorumlardan daha yaygın, daha inandırıcı ve daha tesirli görüldüğünü ileri sürer. "Teröristlerin çoğu Müslümandır" veya sanki tek bir "İslam kültürü" varmış gibi, "İslam kültürü terörizmi teşvik eder" gibi bağnaz ifadeler, "Müslüman görünen" herkesin tehlikeli olabileceği algısını güçlendiren ırkçı söylemlerdir. Bu yaklaşım yalnızca Müslümanların değil, aynı zamanda Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşamakta olan Arapların, Sihlerin ve Güney Asya kökenlilerin de yaşamlarını zorlaştırmıştır (Love, 2017, s. 7). Hindistanlı akademisyen Deepa Kumar, "Islamophobia and the Politics of Empire" isimli çalışmasında (2012, s. 2) 11 Eylül olaylarının ertesi günü, Amerika'daki bir üniversitede Arap bir öğrencinin ağır bir fiziksel saldırıya uğradığını ancak kampüs polisinin hiçbir şekilde müdahale etmediğini,

Arizona eyaletinde Sih inancına sahip bir Hindistanlının Müslüman sanılarak öldürüldüğünü, yaşadığı apartmanın duvarlarına “şüpheli tavırlı insanların ihbar edilmesi” talebinde bulunulan ilanların yapıştırıldığını belirtir. Kalın’a göre (2011, s. 9) İslamofobik davranışlar, kimi zaman açık bir şekilde kimi zamansa örtük bir şekilde gerçekleştirilir. Bu davranışlar, çeşitli biçimler alarak farklı derecelerde fiziki ve sözlü saldırganlıklara dönüşür. Bazı durumlarda camiler, İslami merkezler ve Müslüman mülkleri saldırıya uğrar. İslamofobi, iş yerlerinde, sağlık hizmetlerinde, okullarda ve yaşanan semtlerde şüpheli bakış, taciz, alay etme, reddetme ve damgalama gibi doğrudan davranışlarla somutlaşır. Diğer kamusal alanlarda ise dolaylı ayrımcılık, nefret söylemi veya mal ve hizmetlere erişimin engellenmesi şeklinde gerçekleşir (Kalın, 2011, s. 9).

Müslümanlar, sözde İslam adına şiddet failleri olarak gösterilmeleri dışında medyada çok fazla kendilerini ifade etme olanağına sahip olamamıştır. Bunun sonucu olarak Amerikalıların önemli bir çoğunluğu, İslam’ın tehlikeli bir din olduğu ve tüm Müslümanların da doğal olarak dini motivasyonlarla hareket ettiği kanaatine varmıştır. Müslümanlar medyada yalnızca iki boyutlu olarak sunulur: Onlar sadece “Müslüman”dır. Müslüman olmayanlarla hiçbir ortak çıkar ya da paylaşımları yoktur. Oysa Amerikalılar ve göçmen Müslümanlar gündelik yaşamda sürekli olarak sayısız şekilde etkileşim hâlinindedir. Örneğin, bir öğrenci ve onun sınıf arkadaşı olarak, bir bankacı ve müşterisi olarak, bir polis memuru ve yardıma ihtiyacı olan biri olarak ya da yan yana evlerde yaşayan iki aile olarak (Gottschalk ve Greenberg, 2008, s. 11). İçinde yaşadığımız küresel dünya, uzak mesafelerde yaşayan bireyler arasında giderek artan bir hızla yakın ilişkiler kurmayı olanaklı kılmaktadır. Bu noktada Gottschalk ve Greenberg (2008, s. 11), aslında cevabı bilinen önemli bir soruyu gündeme getirmektedir: “Tüm bu temasa rağmen Amerikan medyası neden “Müslüman” veya “İslam” kavramlarından çoğunlukla “çatışma”, “şiddet” ve “kan dökme” bağlamları içinde bahsediyor?” Popüler bir kitle iletişim aracı olan sinema da dâhil olmak üzere medyanın İslam dinini ve Müslümanları sürekli olarak bu bağlamlar içinde ele alması, İslamofobinin küresel çapta normalleştirilmesi amacıyla işlevsel bir rol oynamaktadır.

3. Bollywood Sinemasında İslamofobi

11 Eylül olayları sonrasında ana akım sinemada, olay örgülerinin temelini Müslümanlar tarafından gerçekleştirilen terör saldırılarının oluşturduğu ve Müslüman karakterlerin tek tiplendirilerek vahşi teröristler olarak gösterildiği çok sayıda sinema filmi yapılmıştır. Müslümanlar ya da Araplar, Hollywood tarihi boyunca karikatürize edilerek tek tiplendirilmiştir. Ancak Yin’e göre (2010, Aktaran: Özarslan,

2013, s. 188) bu temsiller, Müslüman ya da Arapların ağırlıklı olarak kadın düşkü-
nü şeyhler gibi çok dikkat çekmeyen ve birer komedi unsuru olan stok karakter-
ler olarak kullanılması şeklinde olmuştur. Ancak 11 Eylül'den sonra Müslüman ya
da Arap karakterler, sinema filmlerinde doğrudan siyasi terör faaliyetleri içinde
bulunan karakterler olarak yer almaya başlamıştır. Teolojik ve tek kültürlü bir pa-
ranoya ile motive edilmiş Orta Çağ zihniyetinde fanatik dinciler olan bu karakter-
lerin görsel tasvirleri, sakallı, şalvar giyen, kalaşnikof tüfek taşıyıp başlarına Arap
eşarpları bağlayan Müslüman erkekler şeklinde somutlaştırılmıştır. Böylelikle se-
yircinin, perdede gördüğü teröristin dini kimliğinden hiçbir şüphe duymaması he-
deflenmiştir (Kumar H.M, 2016, s. 11). Yönetmenliğini Ridley Scott'un üstlenmiş
olduğu 2001 yapımı "Kara Şahin Düştü" (Black Hawk Down) isimli sinema filmi, 11
Eylül olaylarının ardından Hollywood'da Müslümanların doğrudan düşman olarak
resmedildiği ilk film olup aynı zamanda sonradan yapılacak olan İslamofobik film-
ler için de bir prototip olmuştur (Türkmen ve Özçınar, 2020, s. 13311). "Uçuş 93"
(United 93- 2006), "Ölümcül Tuzak" (The Hurt Locker - 2008) , "Operasyon: Argo"
(Argo, 2012), "Son Kalan" (Lone Survivor- 2013), "Karanlık Operasyon" (Zero Dark
Thirty - 2013) ve "Keskin Nişancı" (American Sniper-2014) gibi İslamofobik söyle-
me sahip sinema filmleri hem yüksek gişe başarıları elde etmiş hem de akademi
ödüllerine aday gösterilmiştir. Bu filmlerin elde etmiş oldukları ticari ve eleştirel
başarı, küresel çapta geniş bir seyirci kitlesine ulaşmasını sağlamıştır. Bu durum,
Müslüman karşıtı ön yargıların normalleşmesinin küresel bir boyutta gerçekleş-
mesi tehlikesini ortaya koymaktadır (Tajalle, 2020). Bunun en belirgin örnekle-
rinden biri ise dünyanın en büyük sinema sektörüne sahip ülkelerden biri olan
Hindistan'da görülmektedir.

Hindistan'ın 172 milyonu aşan Müslüman nüfusu, ülkenin toplam nüfusunun yak-
laşık %14'ünü oluşturmaktadır. Müslümanlar, nüfusun azımsanamayacak bir kıs-
mını oluştursa da ülkenin Hindu çoğunluğu tarafından sistemik olarak ayrımcılığa
maruz bırakılmaktadır (Molaei ve Babaei, 2020, s. 380). Müslümanların maruz
kaldıkları bu ayrımcılık, Bollywood filmlerinde de kendini göstermeye başlamıştır.
Hindistan'ın Jawaharlal Nehru Üniversitesinde sinema çalışmaları profesörü olan
ve "Bombay Sinemasının İslamileştirilmiş Kültürleri" isimli kitabın ortak yazarı
olan Ira Bhaskar, kendisiyle yapılan bir röportajda İslamofobinin Hindistan sine-
masında yükselişini anlatır (Ramnath, 2021). Tarihsel olarak Hindistan'da Müslü-
manlarla ilgili pek çok sorun yaşanmış olsa da 1990'lı yıllara kadar bu ülkede çok
kültürlü, seküler ve çoğulcu bir söylemin hâkim olduğunu vurgulayan Bhaskar,
eskiden Bollywood filmlerinde Hindu ve Müslüman çatışmalarına yer verilmedi-
ğini ve Müslümanların yalnızca iyi karakterler olduğunu belirtir (Ramnath, 2021).

Ancak bu durum, 1980'li yılların sonlarında "Hindutva" adı verilen aşırı milliyetçi Hindu politikalarının yükselişe geçmesiyle birlikte değişmeye başladı. Bhaskar'a göre günümüzde iktidarda olan Bharatiya Janata Partisinin aşırı milliyetçi söylemi, "Hindistan'da Müslümanlara yer olmadığı" yönündedir (Ramnath, 2021). Bu çerçevede Hindistan sinemasında Müslüman karakterlerin temsilinde 1980'lerin sonlarından itibaren belirli bir değişim çizgisi gerçekleşmiştir. 1980'lerin sonuna kadar yapılan filmlerde çoğunlukla bir Babürlü ya da bir imparator kimliğinde olan Müslümanlar, 1990'lardan itibaren cihatçılara, son yıllarda ise küresel teröristlere dönüşmüşlerdir (Molaei ve Babaei, 2020, s. 384).

Bollywood sinemasında Müslüman karşıtı filmler doksanlı yıllardan itibaren görülmeye başlanmış olsa da 11 Eylül olaylarının ardından Hollywood ile paralel olarak Müslüman karakterlerin terörist olarak gösterildiği filmlerin sayısı artmaya başlamıştır. Ancak özellikle 2008 yılında Bombay şehrinde gerçekleşen bombalı saldırılar, İslamofobinin Bollywood sinemasında bir trend olarak yerleşmesinde önemli bir etken olmuştur. Bu olaylardan sonra Müslümanlar, başta sinema olmak üzere Hindistan medyasında toplum düşmanı teröristler olarak gösterilmiştir. Bollywood filmlerinin kötü karakterleri olan Müslümanlar, genellikle kökten dinci, hain, gaddar ve sadece Hindistan için değil, tüm dünya için tehlikeli olan teröristler olarak temsil edilmiştir (Altaf, 2020). 1999 yapımı "Sarfarosh" filmi, Hindistan'ı karıştırmayı amaçlayan Pakistan kökenli teröristleri konu edinir. 2006 yapımı "Fanaa" isimli filmin baş karakteri olan kadın, âşık olduğu Müslüman bir adamın Yeni Delhi şehrinde meydana gelen patlamanın faili olan bir terörist olduğunu öğrenir. 2009 yılı yapımı "Kurban" filminde Amerika'da yaşayan bir Hindu kadını, evlendiği Müslüman kocası ve ailesinin Amerika'ya saldırı hazırlığında olan terörist bir grupta bağlantılı olduğunu öğrenir.

Sağcı politikalarıyla ünlü Narendra Modi'nin 2014 yılında başbakanlık koltuğuna oturması, Hindistan'da yaşayan Müslümanlara karşı sürdürülen ayrımcı faaliyetlerin artmasına ve bu insanların Hindistan'da yaşamlarını sürdürmelerinin giderek zorlaşmasına yol açmıştır. Modi'nin 2019 yılında tekrar başbakan olarak seçilmesi ile birlikte Hindistan'daki İslam karşıtı faaliyetler zirveye ulaşmıştır (Molaei ve Babaei, 2020, s. 382). Son dönemde hükümet ve diğer idari organların kararları nedeniyle Müslüman karşıtı faaliyetlere paralel olarak çeşitli medya ve kültürel ürünler, Hindistan'daki Hindu-Müslüman ilişkilerini giderek daha fazla ele almaya başlamıştır. Müslümanları 'öteki', 'terörist' ve 'şiddet yanlısı' olarak temsil eden Bollywood filmlerinin sayısı son yıllarda belirgin bir artış göstermiştir (Molaei ve Babaei, 2020, s. 383). Modi'nin aşırı sağcı politikalarını belirgin bir şekilde yansıtan bu filmler arasında en dikkat çekenler ise bu çalışmanın örneklemini oluş-

turan 2015 yapımı "Baby" filmi ile İslamofobik söylemleri nedeniyle büyük tepki toplamış olan (Ayyub, 2021) 2021 yapımı "Sooryavanshi" filmleridir.

3.1. "Baby" (2015) Filminde İslamofobik Söylem

Yönetmenliğini Neeraj Pandey'in yapmış olduğu ve başrollerinde Bollywood sinemasının en popüler oyuncularından biri olan Akshay Kumar'ın yer aldığı 2015 yapımı "Baby" filmi, 2008 yılında Bombay şehrinde gerçekleşen bombalı saldırıların ardından kurulmuş olan "Baby" isimli gizli bir antiterör timinin maceralarını konu edinir.

3.1.1. Filmin Olay Örgüsü

Filmin başkarakteri olan Ajay, "Baby" isimli gizli bir antiterör timinin komutanıdır. Ajay, gizli bir görev için İstanbul'a gönderilen ve burada İslamcı bir terör örgütünün eline geçen Hint ajanını kurtarmak ve Hindistan'a ihanet ederek terör örgütü saflarına katılan eski meslektaşı Cemal'i bulmak amacıyla İstanbul'a gelir. Cemal'i yakalayan Ajay, ona terör örgütünün Hindistan'da planladığı bombalı saldırı hakkında kendisine bilgi vermesini, aksi taktirde tüm ailesini öldürteceğini söyler. Cemal, bunun üzerine Delhi'deki büyük bir alışveriş merkezinde patlamak üzere olan bombanın yerini söyler. Ajay bu bilgiyi hemen Hindistan'a iletir ve saldırı önlenir. Cemal, bunun planlanmış çok sayıda bombalı saldırıdan yalnızca biri olduğunu söyler ve ardından intihar eder.

Hindistan'a saldırılar planlayan Pakistan merkezli bir İslami terör örgütünün lideri olan Muhammed Abdul Rahman hem Hindistan hem de Amerika tarafından aranmakta olup başına 10 milyon dolar ödül konulmuştur. Muhammed Abdul Rahman, Bombay'da hapiste yatmakta olan ve oldukça tehlikeli bir terörist sayılan Bilal'i kurtarmayı planlar. Rahman, bu plana yardımcı olması için Dubai'de bulunan Javed isimli teröristi Hindistan'a gönderir. Plan başarılı olur ve Bilal yurt dışına kaçırılır. Ajay'ın başında olduğu antiterör timi, Javed'in Hindistan'da olduğu bilgisine ulaşır. Ajay ve ekibi Javed'i ele geçirebilmek için dini bir lider kisvesine bürünmüş ama aslında Pakistan istihbaratının gizli bir ajanı olan Tefvik'i sorguya çeker. Ajay, Tefvik'e işkence uygulayarak Javed'in nerede olduğunu öğrenir. Antiterör timi Javed'i ele geçirir. Ancak Javed, bulunduğu mekândaki bombaları patlatarak kendisiyle birlikte Ajay dışındaki tüm antiterör timinin ölümüne yol açar. Ajay, patlama enkazından Javed'in bilgisayar diskini kurtarmayı başarır. Bu diskteki bilgilerden Nepal'de bulunan Abdül Hak isimli başka bir teröristin izine ulaşılır. Ajay, bir ekip arkadaşıyla Nepal'e gidip Abdül Hak'ı yakalayıp Hindistan'a getirir. Abdül Hak, yapılan sorgulamalarda Bilal'in Suudi Arabistan'da olduğunu ve

oradan Pakistan'a geçerek Hindistan'a karşı büyük saldırılar gerçekleştireceğini söyler. Hindistan istihbarat servisi, Ajay'ın başında bulunduğu bir ekibi Bilal'i öldürmesi için Suudi Arabistan'a gönderir. Ekip, Bilal'in gizlendiği oteli bulur ve onu öldürür. Ancak bu esnada Muhammed Abdul Rahman'ın da aynı yerde olduğu öğrenilir. Onu bayıltarak sorgulamak üzere gizli bir şekilde Hindistan'a kaçırlılar. "Baby" timi, bu başarısından dolayı kalıcı bir statüye ulaşır. Hindistan istihbaratı, ihtiyacı olan tüm bilgileri aldığı Muhammed Abdul Rahman'ı Hindistan ordusuna teslim eder.

3.1.2. Filmin Analizi

Filmin açılış jeneriği, 26/11 olarak anılan ve 2008 yılında Bombay şehrinde gerçekleşen bombalı saldırılar da dâhil olmak üzere Hindistan'da gerçekleştirilmiş terör eylemlerini gösteren gazete kupürlerinin hızlı bir kurguyla ardı ardına geldiği bir montaj sekans ile oluşturulmuştur.

Şekil 1. Jenerik Sekansı

Kaynak: Pandey, N. (Yönetmen), (2015), Baby (Film), Hindistan: Crouching Tiger

Bu montaj sekansın altında verilen dış ses, "Baby" isimli timin kurulma öyküsünü anlatmaya şu cümleyle başlar: "Biz 26/11 yüzünden kurulduk". Bu montaj sekansında kullanılan tüm gazete kupürleri, cihatçı terör örgütleri tarafından gerçekleştirilen eylemlerin haber başlıklarıdır. Şekil 1'de görüldüğü üzere eylemleri gerçekleştiren bazı üst düzey militanların aslında Pakistan ajanları olduğu özellikle vurgulanarak bu olaylar Pakistan ile ilişkilendirilir. Jenerik sekansının ardından ortaya çıkan ilk kare, genel bir İstanbul görüntüsüdür. Çerçevenin ön planında Galata Kulesi, arka planda ise Ayasofya, Sultanahmet, Süleymaniye, Eminönü ve Fatih Camileri görünür.

Şekil 2. İstanbul'da Terörist Karargâhı

Kaynak: Pandey, N. (Yönetmen), (2015), Baby (Film), Hindistan: Crouching Tiger

Şekil 3. Hint Ajanına Yapılan İşkenceyi İzleyen Müslüman Karakter

Kaynak: Pandey, N. (Yönetmen), (2015), Baby (Film), Hindistan: Crouching Tiger

Bu genel çekimin ardından verilen ikinci çekimde (Şekil 2), İstanbul'da konuşlanmış uluslararası İslami terör örgütünün karargâhı, çerçevenin solunda görülen Süleymaniye Cami'nin hemen yakınında bir binadır ve kamera hızlı bir zum hareketi ile bu binaya yaklaşır. Burada Filistin eşarblı giyinmiş, bazıları Türkçe konuşan otomatik silahlı teröristler, ele geçirdikleri bir Hint ajanına işkence uygulamaktadır. Hint ajanına yapılan işkenceyi izleyen teröristlerden biri, Türk kültürüne özgü ince belli bardaktan çay içmektedir (Şekil 3).

Film, İslam inancını terörizm ile bağdaştıran Müslüman karşıtı söylemini daha filmin ilk dakikalarında hızlı bir şekilde oluşturmaya başlamaktadır: Terör saldırılarının verildiği jenerik montaj sekansın hemen ardından verilen ilk çekimin arka planında Müslümanların ibadet mekânı olan camiler yan yana gösterilmektedir.

İkinci çekimde, Süleymaniye Cami'nin içinde bulunduğu çerçevede, caminin hemen yanındaki terörist karargâhına hızlı bir zum hareketi yapılmaktadır. Burada Filistin eşarbi giymiş ve bazıları Türkçe konuşmakta olan bu karakterler, bir insana gaddarca bir şekilde işkence yapmaktan büyük bir haz almaktadır.

Terörist örgüt, Delhi şehrindeki büyük bir alışveriş merkezinde bombalı bir saldırı planlamıştır. Bombayı yerleştiren teröristlere, eylemi başlatma talimatı başka terörist tarafından "Bismillah" kelimesi ile verilir. Eylem hazırlığına giren teröristler, kutsal bir görevi yerine getiriyorlarmış gibi birbirleriyle sıkıca sarılırlar. Talimatın "Bismillah" kelimesi kullanılarak verilmesi ve ardından teröristlerin birbirlerine sarılması, yapılacak bu bombalı eylemin sanki İslam inancının bir gereği olduğu algısını oluşturmaktadır.

Şekil 4. Müslüman Mahallesi ve Tefvik Karakteri

Kaynak: Pandey, N. (Yönetmen), (2015), Baby (Film), Hindistan: Crouching Tiger

Bombay şehrinde Müslüman azınlığın ağırlıklı olarak yaşadığı bir bölgenin dini lideri olan Tefvik, hapiste olan Bilal isimli teröristin avukatı ile telefon görüşmesi yaparken verilir. Tefvik, beyaz bir takke takmış olup boynunda bir dua aslıdır. Tefvik, üzerinde İslami sembolleri taşımakta olup bulunduğu mekân da Pakistan ve Türk bayrakları ile süslenmiştir. Bilal, bombalı eylemler planlayan tehlikeli bir teröristtir. Dini lider Tefvik, Bilal ile iletişim hâlinindedir. Tefvik'in etrafı Müslüman nüfusunun ağırlıklı olarak yaşadığı ülkelerin bayrakları ile süslenmiştir. Şekil 4'te görüldüğü üzere bu çekimdeki çerçeveleme, kostüm ve dekor tasarımı İslam inancını terörizm ile ilişkilendirme işlevini görmektedir.

Pakistan merkezli bir İslami terör örgütünün lideri olan Muhammed Abdul Rahman, filmde ilk kez görüldüğü sahnede genç bir erkeğe ayaklarını yıkatmaktadır (Şekil 5). Böylelikle Müslümanlar, çağ dışı ve medeniyetten uzak bir topluluk olarak gösterilir. Rahman, bu sahnede alışveriş merkezinde gerçekleştirilecek bom-

balı eylemin başarısız olduğunu ve eylemi gerçekleştirecek olan militanların Hint güvenlik güçleri tarafından öldürüldüğünü öğrendiğinde, ölen militanlar için "Onlar şehit oldu, Allah rahmet eylesin." yorumunu yapar.

Şekil 5. Muhammed Abdul Rahman

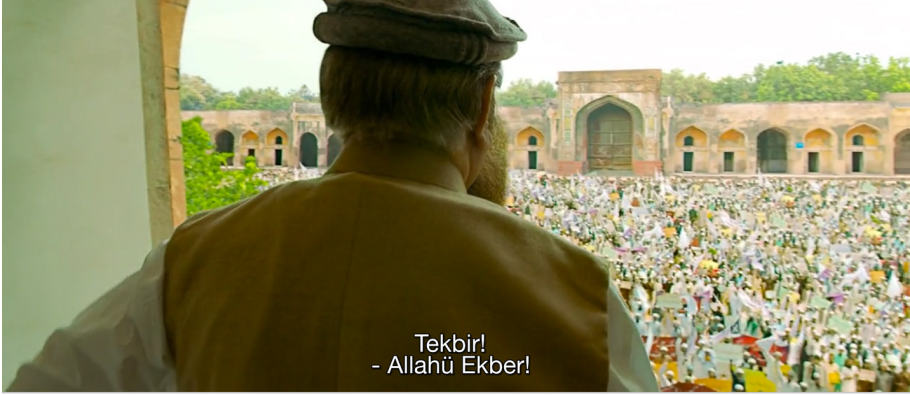
Kaynak: Pandey, N. (Yönetmen), (2015), Baby (Film), Hindistan: Crouching Tiger

Şekil 6. Muhammed Abdul Rahman ve Javed

Kaynak: Pandey, N. (Yönetmen), (2015), Baby (Film), Hindistan: Crouching Tiger

Sahnenin devamında, Javed ile Hindistan'da gerçekleştirilecek bombalı saldırılar hakkında konuşan Rahman, bu eylemlerin Allah'ın bir emri olduğunu vurgulayarak şöyle der: "Allah bizim büyük bir şey yapmamızı istiyor." Javed de bu replik karşılığında "âmin" der. Ardından, kalabalık bir Müslüman topluluğuna hitap etmek için sahneye çıkan Rahman, tekbir getiren kalabalık tarafından "Allahu Ekber" nidalarıyla karşılanır. Rahman mitinge "Bismillahirrahmanirrahim" diyerek başlar.

Şekil 7. Muhammed Abdul Rahman Müslüman Kalabalığa Hitap Ediyor

Kaynak: Pandey, N. (Yönetmen), (2015), Baby (Film), Hindistan: Crouching Tiger Rahman, bu mitingde kendisini dinleyen kalabalık topluluğa Amerika ve Hindistan'ın İslam aleminin düşmanları olduklarını söyler. Rahman, Pakistan sınırında öldürülen Hindistan askerlerinden bahsettiğinde, kalabalık bunu "Allahu Ekber" nidalarıyla kutlar (Şekil 7). Burada Rahman ve Javed karakterine yazılan replikler ile kalabalık bir Müslüman topluluğunun bunları coşkuyla karşılması, filmde İslam inancı ile terörizm bağlantısını yeniden kurar. Filmin söylemine göre terörist eylemlerden sadece küçük radikal bir grup değil, tüm Müslümanlar sorumludur. Bu sahnenin sonunda bir korku müziği eşliğinde Rahman'ın yakın ölçekteki çekimi (Şekil 8.) gösterilir. Bu çekimde Rahman'ın göz bebeklerinin içerisine miting görüntüsüyle iç içe olan alevler yerleştirilmiştir. Burada, Müslüman karakterleri kin ve nefret dolu canavarlaştırılmış varlıklar olarak sunabilmek için onlara yazılan replikler ve kostüm tasarımlarının yanı sıra post prodüksiyon sürecinde de özel bir çaba gösterildiği görülmektedir.

Şekil 8. Şeytani Bakışlı Muhammed Abdul Rahman

Kaynak: Pandey, N. (Yönetmen), (2015), Baby (Film), Hindistan: Crouching Tiger

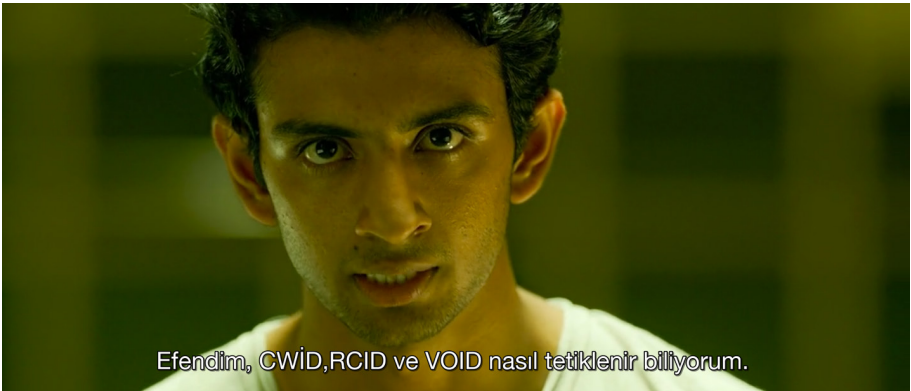
Filmde Müslüman karakterlerin bu şekilde canavarca sunulmalarına karşın Hindu karakterler ise insancıl yönleri vurgulanarak sunulur. Bu teröristlere karşı mücadele eden Hindu karakter Ajay ise filmin olay örgüsü içerisinde sık sık eşi ve çocuklarıyla birlikte bir aile babası olarak gösterilerek olumlanır. Ajay medeni, modern, kendisini vatana hizmet etmeye ve Hindistan halkını teröristlere karşı korumaya adanmış, ailesine düşkün ve vefakâr bir karakter olarak sunulur.

Şekil 9. Ajay ve Ailesi

Kaynak: Pandey, N. (Yönetmen), (2015), Baby (Film), Hindistan: Crouching Tiger

Ajay, itirafçı olmaya karar veren Aftab adındaki 23 yaşındaki Müslüman bir genci sorguya çeker. Aftab, üniversitede mühendislik okuduğu yıllarda Tefvik ile tanıştığını, Tefvik'in eğitimine devam edebilmesi için kendisine özel burslar sağladığını anlatır. Ardından Tefvik'in kendisine Müslümanların katledildiği ve işkence gördüğü çeşitli videolar izleterek terörist örgütün safına çektiğini anlatır. El yapımı bomba hazırlama eğitimi almak için Nepal'e gönderildiğini söyler ve geriye dönüşlerle Aftab'ın bomba yapımını nasıl öğrendiği gösterilir.

Efendim, CWID,RCID ve VOID nasıl tetiklenir biliyorum.

Şekil 10. İtirafçı Aftab

Kaynak: Pandey, N. (Yönetmen), (2015), Baby (Film), Hindistan: Crouching Tiger

Aftap, eğitim alanlar içinde en iyisinin kendisi olduğunu söylediğinde, Ajay ona “Ne kadar iyi?” olduğunu sorar. Aftap da her türde bombayı imal edip tetiklemeği öğrendiğini (Şekil 10) söyler. Aftap, ayrıca kendisinin henüz 11 yaşındaki bir kuzeninin bile terörist organizasyonunun içinde olduğunu belirtir. Aftap, her ne kadar itirafçı olması ve terörist saldırıları önlemede Ajay’a yardım etmesi nedeniyle olumlu bir karakter (İyi Müslüman) olarak verilse de “bomba yapmayı bilen” bir Müslüman olarak sunulur. Bu sahne, her Müslüman gencinin hatta 11 yaşındaki çocukların bile potansiyel bir terörist olabileceği algısını yaratır.

Ajay’ın liderliğindeki bir güvenlik ekibinin Tevfik’i sorgulamak üzere yola çıktığı sahnede, tüm Hindu karakterler birbirleriyle şakalaşarak neşe içerisinde yolculuk yaparlar. Eşleri ve evlilik yıl dönümleri hakkında konuşurlar. Burada yine Hint karakterlerin insancıl yönleri vurgulanır. Müslüman karakterler ise sürekli nefret dolu bakışlarla sahip kişiler olup birbirleriyle konuştukları tek konu öldürmek ve yok etmektir. Ajay ve ekibi, Tevfik’in verdiği bilgilerle Javed’i ele geçirir. Ancak Javed, bulunduğu yerdeki bombaları elindeki uzaktan kumanda cihazıyla patlatır ve kendisiyle birlikte Ajay dışındaki tüm ekibin ölümüne yol açar. Javed’in ölümünü televizyon haberlerinden öğrenen Tevfik de başına silah dayayarak intihar eder. Şu ana kadar filmde üç Müslüman karakter intihar etmiştir. Bu karakterler yalnızca başkalarını değil, kendilerini de hiç tereddüt etmeden kolaylıkla öldürebilmektedir.

Ajay, Javed’in hard diskinden bilgilerine ulaştığı Addül Hak’ı Nepal’de yakalayıp Hindistan’a getirir. Addül Hak, sorgulama esnasında Ajay’a istediği tüm bilgileri verir. Ajay, sorgulamanın sonunda sorgu odasından çıkmak üzereyken aniden geri dönerek Addül Hak’ın suratına sert bir yumruk atar. Dişi kırılan Addül Hak şaşkınlıkla, “Sana istediğin tüm bilgileri verdim, bana neden vurdun?” diye sorar. Ajay ise nefret dolu bir bakışla “alışkanlık” diye cevap verir. Böylelikle Ajay’ın verdiği bu cevap Hindistan kolluk kuvvetleri tarafından herhangi bir Müslüman’a uygulanacak olan şiddeti normalleştirilmiş olur.

Şekil 11. Bilal ve Rahman, Suudi Arabistan’da

Kaynak: Pandey, N. (Yönetmen), (2015), Baby (Film), Hindistan: Crouching Tiger

Filmde tehlikeli bir İslamcı terörist olarak sunulan Bilal, terör saldırılarını organize etmek için Suudi Arabistan'a kaçmıştır ve orada Muhammed Abdul Rahman ile bir toplantı düzenlenmektedir. Toplantı sonrasında Bilal, filmin başında kalabalık bir Müslüman topluluğuna "besmele" çekerek hitap eden ve kalabalık tarafından da "Allahu Ekber" nidalarıyla karşılanan Rahman'ın elini öperken (Şekil 11) gösterilir. Ardından, geleneksel Arap kıyafeti giymiş olan kişiler de Bilal'i tek tek kucaklar. Burada bir kez daha İslam inancı ile terörist faaliyetler ilişkilendirilmiş olur. Bununla birlikte, filmin başından itibaren teröristler çoğunlukla Müslüman ülkelerde barınma imkânı ve faaliyet bulmaktadır. Onlar, ilk olarak Türkiye'de bir Hindistan istihbarat ajanına işkence yaparken gösterilmiştir. Javed, Bilal'in kaçırılmasını organize etmek için Dubai'den gelir. Bilal ve Muhammed Abdul Rahman ise filmin sonlarına doğru Suudi Arabistan'da faaliyet göstermektedir. Ekibi ile birlikte gizlice Suudi Arabistan'a giden Ajay, Bilal'i öldürür ve Muhammed Abdul Rahman'ı da yakalayarak gizlice Hindistan'a getirir. Kötü adamlar öldürülerek İslamcı terörizm engellenmiş, Hindistan devleti zafer kazanmıştır. Filmin sonunda tüm "Baby" timi oldukça mutlu bir şekilde kutlama yaparken gösterilir.

Tablo 1. "Baby" Filminde Müslüman Karakterler

Karakter tasvirleri	Karakter Eylemleri	Karakter Replikleri
<ul style="list-style-type: none"> • Terörist • İntihar Bombacısı • Din Adamı • Vatan Haini • Güvenilmez. • Kin ve Nefret Dolu. • Şeytani Bakışlı • Gaddar • İslami kostüm ve aksesuar giyimi • Dış güçlerle bağlantılı	<ul style="list-style-type: none"> • Katliam planlamak • Bomba hazırlamak • İntihar etmek • İşkence yapmak. • İnsan öldürmek • Yurt dışına kaçmak	<ul style="list-style-type: none"> • Bismillahirrahmanirrahim • Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekatuhu • Allahu Ekber • Selamın Aleyküm • Allah bizim büyük bir şey yapmamızı istiyor • "Amerika Pakistan'dan, Hindistan da Keşmir'den çekilene kadar pes etmeyeceğiz" • Amerika ve Hindistan, İslam aleminin düşmanlarıdır

Filmdeki tüm terörist karakterler Müslüman'dır. Film, İslam inancı ile terörizm bağlantısını Tablo 1'de görüldüğü üzere karakter tasvirleri, karakter eylemleri ve bu karakterlere yazılan replikler olarak üç temel çerçevede gerçekleştirir. Müslüman karakterler filmde medeniyet dışı vahşi varlıklar olarak tasvir edilir. Bu karakterlere yaptırılan eylemler ve söylenen repliklerle de İslam dini doğrudan terörizm ile ilişkilendirilir.

3.2. “Sooryavanshi” (2021) Filminde İslamofobik Söylem

Yönetmenliğini Rohit Shetty'nin üstlendiği “Sooryavanshi”, Hindistan’da kovid-19 önlemlerinin gevşetildiği 2021 yılında en çok izlenen sinema filmi olmuştur (Ay-yub, 2021). Filmin başrolünde “Baby” filminde olduğu gibi yine ünlü Hint oyuncu Akshay Kumar yer almaktadır. Film, “Baby” ile aynı temaya sahiptir. Bu filmde, bu sefer Bombay şehrine bombalı saldırılar düzenlemeyi planlayan bir grup İslamcı teröriste engel olmaya çalışan antiterör timinin maceraları anlatılır.

3.2.1. Filmin Olay Örgüsü

1993 yılında Bombay şehrinde bombalı saldırılar düzenlemiş olan Kaplan ve Bilal Ahmed, ülkeden kaçmıştır. Kaplan, İran’a gitmiştir. Bilal ise Keşmir’de bulunan ve Pakistan istihbaratının bir elemanı olup aynı zamanda 1993 yılındaki saldırıları gerçekleştiren teröristlere eğitim vermiş olan Ömer Hafız’ın yanına sığınmıştır. Ömer Hafız’ın büyük oğlu Hindistan askerleri tarafından öldürülür. Ömer, intikam almak için Hindistan’a karşı büyük bir eylem planlar. Bu amaçla, oğlu Riyaaz Hafız ile birlikte 40 teröristi Hindistan’a gönderir. Bu teröristler Hindistan’a yerleşerek çeşitli işlerde çalışmaya başlarlar. Hintli kadınlarla evlenip on üç yıl boyunca birer sade Hint vatandaşı gibi yaşarlar. Ancak onlar uyuyan hücreler olup, Bombay’da gerçekleştirilecek büyük bir terör eylemi için talimat beklemektedir. Bilal, yıllar önce bin ton civarında RDX adı verilen oldukça güçlü bir patlayıcı maddeyi Bombay şehrinde bir araziye gömmüştür. 1993 yılındaki saldırılarda bu patlayıcılardan yalnızca 400 kilogram kadar kullanılmıştır. Kalan 600 kilogram ise planlanan yeni saldırılarda kullanılacaktır.

Akshay Kumar tarafından canlandırılan başkarakter Soorya (Sooryavanshi), bu filmde de yine bir antiterör timinin başındadır. Soorya’nın anne ve babası 1993 yılındaki bombalı saldırılarda öldürülmüştür. Soorya, bir istihbarat üzerine Riyaaz Hafız’ın Jaisalmer şehrinde olduğunu ve orda bir otel işlettiğini öğrenir. Ekibi ile birlikte Jaisalmer’e giderek Riyaaz’ı yakalar. Oğlunun tutuklandığını öğrenen Ömer Hafız, kalan patlayıcıları organize etmesi için Bilal’i Hindistan’a gönderir. Bilal gömülü patlayıcıları çıkararak teröristlere teslim eder. Ancak daha sonra tam Soorya tarafından yakalanacağı anda intihar eder. Soorya, Bilal’in Hindistan’da Kader Usmani isimli bir imam ile görüştüğünü öğrenir. Dini bir lider olan Usmani, aynı zamanda terörist aktiviteleri organize eden bir kişidir. Bu arada tutuklu olan Riyaaz, diğer teröristlerin yardımıyla hapisten kaçır. Usmani’yi sorgulayan Soorya, onun Riyaz ile buluşacağını öğrenir. Ancak gittikleri mekânda, Usmani’nin adamı orada bulunan bombaları patlatarak hem Usmani’nin hem de Soorya’nın yakın arkadaşı olan polislerden birinin ölümüne yol açar. Usmani’nin kızı, Soorya’ya yardım etmeye karar verir ve böylece antiterör timi yapılacak saldırıların detaylarına ulaşır. Teröristler yedi farklı mekânda bombalı saldırı düzenleyecektir.

Soorya ve ekibi bombalı saldırıları engellemeyi başarır. Ancak, bunun ardından Riyaaz Hafız'ın başında olduğu terörist grup, Soorya'nın görevli olduğu Polis merkezini basar. Teröristler Soorya'nın eşini ele geçirmiş ve üzerine bomba yerleştirmiştir. Soorya, arkadaşlarının da desteğiyle uzun mücadeleler sonucunda eşinin üzerindeki bombayı etkisiz hâle getirmeyi başarır Riyaaz Hafız ile diğer teröristleri infaz eder.

3.2.2. Filmin Analizi

Film, 12 Mart 1993 tarihinde Bombay'da gerçekleştirilen bombalı saldırılarda Soorya'nın anne ve babasının öldürüldüğü sahne ile açılır. Ardından gelen jenerik sekansında bu saldırıları anlatan bir dış sesle birlikte o güne ait belge görüntüleri verilir. "Baby" filmi ile aynı açılış şablonunu izleyen bu filmde de böylelikle başkarakterin amaç ve motivasyonu açıklanmış olup aynı zamanda izleyici de belirli bir ideolojik zemine yönlendirilir: "Müslümanlar Hindistan için tehlikelidir!" Dış ses, daha sonra film öyküsünde o ana kadar meydana gelen olayları anlatmaya başlar. Ömer Hafız'ın büyük oğlunun Hindistan askerleri tarafından öldürüldüğünü söyleyen dış ses, bu haberi alan Ömer'in küçük oğulları Riyaaz ve Raza'nın Londra'daki eğitimlerini yarıda bırakarak Keşmir'e gelmiş olduğunu belirtir. Dış ses, böylece İngiltere ve Amerika gibi ülkelerde yüksek eğitim alan her Müslüman gencinin ya da onların ailesinin muhtemel bir terörizm bağlantısı olabileceği algısını oluşturur.

Şekil 12. Terör Örgütü Liderinin Evi

Kaynak: Shetty, R. (Yönetmen), (2021), Sooryavanshi (Film), Hindistan: Reliance Entertainment

Riyaaz ve Raza'nın öldürülen ağabeylerinin eşi ile görüşmeye gittikleri sahnede, ağabeyinin evinde Şekil 12.'de de görüldüğü üzere İslami semboller bulunmaktadır. Terör örgütü lideri olan Ömer Hafız'ın büyük oğlu da babası gibi bir terörist olduğu için öldürülmüştür. Evinin İslami semboller ile dekore edilmesi de yine

İslam inancı ile terörü ilişkilendirme çabasının bir sonucudur. Bu çaba sahnedeki karakterlere yazılan diyaloglarla da sürdürülür. Bu sahnenin devamında yengesini teselli etmeye çalışan Riyaaz, “Yenge sana söz veriyorum, sınırın ötesinde (Hindistan’ı kastederek) kimse rahat etmeyecek!” der.

Bilal’in, Keşmir’den Hindistan’a gönderilecek 40 teröriste talimatlar verdiği sahnede aynı dış ses, bu kişiler hakkında şunları söyler: “Pakistanlı olmalarına rağmen Hindistan’da, Hindistan kimlikleriyle sıradan hayatlar yaşıyorlardı. Etrafımızdaki herhangi biri olabilirlerdi. Kapıcınız, iş arkadaşınız olabilirlerdi. Polisin onları tespit edip tutuklaması zordu. Çünkü amirlerinden emir almadan kimseye zarar veremezlerdi.” Bu cümlelerin kullanımı, Hindistan’da yaşamakta olan milyonlarca Müslüman’ı doğrudan zan altında bırakmaktadır. Bu söyleme göre her Müslüman aslında zamanı geldiğinde harekete geçecek uyuyan bir terör hücresi olabilir. Bu hücrelerden biri olan Muhtar Ansari, otomobil tamirciliği yapmakta olup Hintli bir kadınla evlidir. Hintli eşinin Muhtar’ın gerçek kimliği hakkında hiçbir bilgisi yoktur. Muhtar, eşile birlikte sade bir Hint vatandaşı kisvesi altında Hindu tapınağını ziyaret etmesinin (Şekil 13) hemen ardından garajda gizli bir şekilde namaz kılarken (Şekil 14) gösterilir. Ardından diğer teröristler ile Bilal’in Hindistan’a gelişi hakkında haberleşir. Müslüman karakterin terörist faaliyetler öncesinde ibadet ederken gösterilmesi, burada bir kez daha terörizmin İslam inancının bir parçası olduğu algısını oluşturma işlevi görür.

Kader Usmani, teröristler arasındaki faaliyetleri koordine eden dini bir liderdir. Soorya, Usmani’nin yönettiği bir derneğin Leşker isimli terör örgütüyle aynı kaynaktan fonlandığını tespit eder. Bu durum, filmin Hindistan Başbakanı Narendra Modi’nin söylemlerini doğrudan yansıttığını göstermektedir. Ayyub’a (2021) göre Modi hükümeti, yabancı fonlardan destek alarak ülkede terörü yaydıkları gerekçesiyle Müslüman ilahiyat fakülteleri ile çeşitli İslami kuruluşları yakın bir denetim altına almıştır.

Şekil 13. Muhtar ve Eşi Hint Tapınağında

Kaynak: Shetty, R. (Yönetmen), (2021), Sooryavanshi (Film), Hindistan: Reliance Entertainment

Şekil 14. Muhtar Gizlice Namaz Kılarken

Kaynak: Shetty, R. (Yönetmen), (2021), Sooryavanshi (Film), Hindistan: Reliance Entertainment

Şekil 15. İyi ve Kötü Müslüman

Kaynak: Shetty, R. (Yönetmen), (2021), Sooryavanshi (Film), Hindistan: Reliance Entertainment

Soorya, bu derneklerin Hintli çocukları terör örgütlerine kazandırdığını ileri sürer. Bu sahnede (Şekil 15) ayrıca filmdeki "İyi Müslüman-kötü Müslüman" anlatısının da en belirgin bir şekilde gerçekleştirildiği görülür. Çerçevenin ortasında bulunan emekli polis memuru Naeem ve oğlu Abbas gibi "İyi Müslümanlar", aynı çerçevenin solunda bulunan sakallı ve takkeli Kader Usmani'den farklı olarak üzerlerinde herhangi bir İslami sembol bulundurmazlar. Bu iyi Müslümanlar filmde hiçbir zaman ibadet ederken gösterilmez. Filmde ibadet eden, namaz kılan Müslümanlar yalnızca Muhtar Ansari gibi teröristlerdir. Bununla birlikte söz konusu sahnede "İyi Müslüman" Naeem, Usmani'nin aslında bir hırsız olduğunu, kendisinin onu 1997 yılında yankesicilikten tutukladığını hatırlardır. Böylece Müslüman topluluğunun bir lider olarak kabul ettiği kişi, filmsel anlatıda itibarsızlaştırılarak aşağılanmıştır.

Şekil 16. Arka Planda Cami

Kaynak: Shetty, R. (Yönetmen), (2021), Sooryavanshi (Film), Hindistan: Reliance Entertainment

Şekil 17. Arka Planda Renkli Gökdelenler

Kaynak: Shetty, R. (Yönetmen), (2021), Sooryavanshi (Film), Hindistan: Reliance Entertainment

Kader Usmani, yardımcısı Refikle birlikte Bilal'in Bombay'a getirilme planını yaptıkları teras sahnesinin (Şekil 16) arka planında bir cami bulunmaktadır. Binlerce insanın katledileceği terörist saldırıların planladığı bir sahnede ön planda takke ve sakal gibi İslami sembolleri taşıyan bir din adamını, arka planda ise cami ve minareleri göstermek filmin misyon edinmiş olduğu İslam ve terörizm ilişkini yeniden kurmaktadır. Ancak Soorya ile emniyet müdürünün antiterör binasının terasında konuştukları sahnede (Şekil 17) ise arka planda renkli ışıklarıyla uygarlığı temsil eden gökdelenler bulunmaktadır. Hindu karakterler medeniyetin, Müslüman karakterler ise geri kalmışlığın ve caniliğin temsilcisidir. Soorya, terastaki bu sahnede Müslüman teröristlerin yaptıkları katliamları seyirciye hatırlatır: "1993 yılındaki seri bombalamalar, 2002'deki Ghatkopar otobüs patlaması, 2006'daki tren patlaması ve 26 Kasım Taj olayı. Okul çağındaki on çocuk çantalarıyla gelip 17 polis memurunu ve 170 sivil öldürdü." Emniyet müdürü ise, "Ne zaman ve

nasıl geleceğini bilmiyorum ama geleceği kesin." der. Bu diyaloglarla okul çağındaki çocuklar da dâhil olmak üzere ülkedeki tüm Müslümanların birer potansiyel terörist olduğu ve her an bir saldırı düzenleyebilecekleri, bu saldırıların ne zaman ve nerede olacağına asla bilinmeyeceği, dolayısıyla her Müslüman'ın Hindistan için bir tehlike olduğu algısı güçlendirilir. Bu sahnede 1993 yılındaki patlamalardan bahseden Soorya, Hindistan'da bu saldırılara yol açan Müslüman kıyımlarının yaşandığı 1992 yılındaki olaylardan hiç bahsetmez. Aynı şekilde 2002 yılında yüzlerce Müslüman'ın öldürüldüğü Gujarat olaylarına ya da 2006 yılında Malegaon'da cuma namazı çıkışı katledilen Müslümanlara hiç değinmez (Ayyub, 2021). Filmde, Müslümanlara yapılan zulümler ancak teröristler tarafından dile getirilir. Filmin başlarında Ömer Hafız, kendisinin beş yaşındayken anne ve babasının gözleri önünde öldürüldüğünü anlatır. Bilal de Soorya'ya, "Senin hiç evin yıkıldı mı?" diye sorarak tüm ailesinin Hintliler tarafından nasıl katledildiğini anlatır. Filmin sonlarına doğru Riyaaz Hafız, "Tüm dünyada Müslümanlara karşı yapılan zulme ne zaman sesimizi yükseltsek buna terörizm dediler." der. Kader Usmani, Soorya'ya, "Müslümanların Hindistan'da ne zorluklar yaşadığını biliyor musun?" diye sorar. Menon'a göre (2021) bu soru, aslında Hindistan'da yaşayan tüm Müslümanların hislerini ortaya koymakta fakat bu filmde bir terörist tarafından dile getirilmektedir. 2021 yılının Ekim ayında Hindistan'ın Tripura eyaletinde meydana gelen Müslüman karşıtı şiddet olaylarını eleştiren ve aralarında gazeteci, avukat ve aktivistlerin de bulunduğu 102 Twitter hesabına polis tarafından dava açılmıştır. Bu olaylarda Hindu milliyetçileri, camilere ve Müslümanların evlerine saldırılar düzenlemiştir. Ancak Hint polisi bu saldırıları kınayanları, halkı isyana teşvik etmekle suçlamıştır (Ayyub, 2021). Hükümetin söylemini yansıtan bu film de Müslümanlara karşı yapılan zulmü dile getirmenin ve buna karşı çıkmanın yalnızca teröristlere özgü bir eylem olduğunu vurgular.

Şekil 18. Usmani ve Refik'in Bombalı İntiharı

Kaynak: Shetty, R. (Yönetmen), (2021), Sooryavanshi (Film), Hindistan: Reliance Entertainment

Baby filminde olduğu gibi bu filmde de Müslüman karakterler bombalı intihar eylemlerinde bulunurlar. Kader Usmani, Soorya tarafından sorgulandıktan sonra Riyaz Hafız ile buluşacağı Refik'in evine getirilir. Refik, Riyaz Hafız'ın burada yakalanmasına engel olmak için mutfak tüpüne iştirilmiş zaman ayarlı bombayı aktive eder. Bomba patlamadan önce Usmani ve Refik diz çökerek dua etmeye başlar (Şekil 18). Bu sahne de filmin bombalı eylemlerle İslam inancını ilişkilendirme çabasındaki girişimlerinin bir başka örneğidir.

Şekil 19. Bombalı Saldırı Öncesi Yapılan Dua

Kaynak: Shetty, R. (Yönetmen), (2021), Sooryavanshi (Film), Hindistan: Reliance Entertainment

Bombay şehrindeki uyuyan hücreler olan 40 terörist son eylem hazırlıklarını yapmak için Riyaz Hafız'ın önderliğinde Muhtar'ın garajında toplanır. Sahne, beyaz takke giyinmiş olan teröristlerin dua etmesiyle (Şekil 19) başlar. Riyaz burada şu konuşmayı yapar: "Bugün Bombay'daki herkes bizim hissettiğimiz acıyı hissedecek. Biz 13 yıl sonra bu savaşta şehit mertebesine ulaşacak şanslı azınlığız." Bu konuşma anında, içeriye Muhtar'ın Hintli eşi girer. Muhtar'ın gerçek kimliği hakkında hiçbir fikri olmayan kadın, beyaz takke giymiş eşini ve onun yanında tüm ülkede aranan azılı terörist Riyaz Hafız'ı görünce şoka girer. Riyaz, eylem planının riske girmemesi adına genç kadını Muhtar'ın gözleri önünde öldürür ve bu eylemini, "Bu bir savaş ve savaşta masumlar ölür." diyerek açıklar. Muhtar ise Riyaz'ın eşini öldürmesi karşısında hiçbir tepki vermez. Ayyub'a göre (2021) bu sahnenin işlevi, İslamofobik paranoyalardan biri olan "Aşk Cihadı" kavramını öne çıkarmaktır. Bu paranoyaya göre Müslüman erkekler, Hintli kadınları baştan çıkartarak onları terörist amaçları doğrultusunda kullanır. Dolayısıyla filmin söylemine göre her Hint genç kıza, karşılarına çıkan Müslüman erkeklere karşı oldukça dikkatli olmalıdır. Aksi takdirde Muhtar'ın eşine olanlar, onların da başına gelebilir.

Şekil 20. Kamera Önünde İnfaz

Kaynak: Shetty, R. (Yönetmen). (2021). Sooryavanshi [Film]. Hindistan.: Reliance Entertainment

Filmin son bölümünde antiterör timinin binasını basan teröristler, Hint güvenlik güçlerinin karşı koymalarını engellemek için Soorya'nın eşini rehin alıp üzerine zaman ayarlı bomba yerleştirmiştir. Riyaaz, kamera karşısında Soorya'nın kafasını kesmek üzeredir. Aşırı radikal İslamcı örgütlerin infaz yöntemi olarak küresel medyada oldukça sık bir şekilde yer etmiş olan "kamera karşısında kafa kesme eylemi", bu filmin final sahnesinde Müslüman karakterlere yaptırılarak İslam inancı ve terörizm arasındaki sözde bağ son bir kez güçlü bir şekilde kurulmaya çalışılmıştır. Ancak son anda Bollywood sinemasının ünlü figürlerinden olan Singham ve Simmba yetişerek Soorya ve eşinin kurtulmasına yardım eder. Riyaaz, Muhtar ve Riyaaz'ın diğer kardeşi tutuklanmak üzereyken, Riyaaz'ın ağzından şu son replik çıkar: "Bize hiçbir şekilde zarar veremezsiniz. 13 yıldır ülkenizde yaşıyoruz ve halkınızı öldürdük." Bu repliğin ardından Hindistan'da gerçekleştirilmiş bombalı saldırıların belge görüntüleri arka arkaya verilir. Ardından Riyaaz, kardeşi ve Muhtar, Soorya tarafından kurşun yağmuruna tutularak infaz edilir.

Tablo 2. "Sooryavanshi" Filminde Müslüman Karakterler

Karakter tasvirleri	Karakter Eylemleri	Karakter Replikleri
<ul style="list-style-type: none"> Din adamı (Eski Hırsız) Terörist İntihar Bombacısı Vatan Haini Güvenilmez Öfkeli Bakışlı Gaddar Beyaz Takke Giyimi Pakistan Bağlantılı Uyuyan Hücre	<ul style="list-style-type: none"> Katliam planlamak Bomba hazırlamak Dernek Yönetmek İntihar etmek Masum insanları Öldürmek Yurtdışına kaçmak Namaz Kılmak Dua Etmek Müslümanlara yapılan zulmü dile getirmek	<ul style="list-style-type: none"> Hindistan'da hiç kimse rahat edemeyecek. Bombay'da herkes acıyı hissedecek. Hindistan'ın kaderini değiştireceğim. Bilal'in kanı yerde kalmayacak. Bu bir savaş ve savaşta masumlar ölür. Şehit mertebesine erişecek şanslı azınlığız. Tüm dünya bu insanların ve ailelerinin çığlıklarını duyacak. Savaşa devam edeceğine bize söz ver. 13 yıldır ülkenizde yaşıyoruz ve halkınızı öldürdük.

“Sooryavanshi” filmi de altı yıl önce yapılmış olan “Baby” filmi ile oldukça benzer bir olay örgüsüne sahip olup Tablo 2’de de görüldüğü üzere Müslüman karakterleri benzer şekilde tasvir edip yine bu karakterlere benzer eylemleri yaptırmıştır. Ancak Tablo 2’de de görüldüğü üzere, “Sooryavanshi” de karakterlere yazılan repeliklerde, Müslüman karakterlerin sahip olduğu nefret ve intikam duygularının çok daha sertleştirilmiş olduğu göze çarpmaktadır.

4. Sonuç

“Baby” ve “Sooryavanshi” filmleri İslamofobik söylemlerini, birbirleriyle hemen hemen aynı olan olay örgüsüne sahip senaryolarında üretirken aynı zamanda Müslüman karşıtı filmler için de bir şablon ortaya koymaktadır. Bu şablonda öncelikle Hindistan’ın metropollerinde bombalı katliamlar planlayan İslamcı terör örgütleri vardır. Bu teröristlerin Müslüman olduğu çeşitli şekillerde sürekli vurgulanır. Bu teröristler Pakistan gibi dış ülkeler tarafından desteklenmektedir. Terör örgütleri, Türkiye, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan gibi Müslüman ülkelerde rahatlıkla barınabilmektedir. Terör örgütlerinin faaliyetleri, bir vakıf ya da derneğin yöneticisi olan lokal dini liderler tarafından organize edilmektedir. Bu teröristler, karşılarında kendisini Hindistan’ın güvenliğine adanmış Ajay ve Soorya gibi vatansever ve milliyetçi kahramanları bulurlar. Teröristler, yapacakları katliamların engellenmemesi ya da örgüt liderlerinin yakalanmaması adına hiç tereddüt etmeden bombalı intihar eylemlerinde bulunup Hint güvenlik görevlilerinin ölümüne neden olurlar. Ancak iki filmin de sonunda Ajay ve Soorya gibi vatansever kahramanlar İslamcı teröristlerin yapacakları katliamlara engel olup, onları yargısız bir şekilde infaz ederler.

Bu filmlerde İslam dini ve Müslümanlar sürekli terörizmle ilişkilendirilir. Bu ilişkilendirme üç temel çerçeve içinde yapılır: Müslüman karakterlerin tasvirleri, bu karakterlerin olay örgüsü içinde yaptıkları eylemler ve karakterlere yazılan repelikler. Müslüman karakterler öncelikle terörist olarak tasvir edilmişlerdir. Bakışları kin ve nefret doludur. “Baby” filmindeki Muhammed Abdul Rahman örneğinde olduğu gibi, bu karakterleri insan dışı şeytani varlıklar olarak gösterebilmek adına post prodüksiyon süreçlerinde bile özel bir çaba gösterilmiştir. Teröristler sürekli olarak Filistin eşarbi ya da beyaz takke gibi İslami işaretler taşıyan kostümler giyinmiştir.

Bu karakterler patlayıcı bomba yapımı konusunda uzmandır ve bomba hazırlarken gösterilirler. Tereddüt etmeden intihar edebilirler. Müslüman karakterler namaz kılp dua eder ve terörist faaliyetler çerçevesinde “Bismillahirrahmanirrahim” ve “Allah bizim büyük bir şey yapmamızı istiyor” gibi replikleri kullanırlar. Bu

filmlerde terörist olmayan "İyi Müslüman" karakterler de bulunmaktadır. Ancak bu karakterler filmlerde İslam dini ile ilişkilendirilmezler. İbadet ederken gösterilmez ve İslami işaretler taşıyan kostümler giyinmezler. Namaz kılıp dua eden ve İslami kıyafetler giyen yalnızca terörist Müslümanlardır. "İyi Müslüman" karakterler yalnızca teröristlerin yakalanması için güvenlik güçlerine yardım eden muhbir ve itirafçılardır. Bunlar, Hindistan'da Müslümanların yaşadıkları zorluklardan asla bahsetmezler. Müslümanlara yapılan zulmü dile getiren sadece terörist karakterlerdir. Dolayısıyla bu filmlerdeki tüm Müslüman karakterler terörist değildir ancak tüm terörist karakterler Müslüman'dır.

Baby ve Sooryavanshi gibi filmler, popüler oyuncularıyla Modi hükümetinin milliyetçi politikaları çerçevesinde Hindistan'daki Müslüman karşıtlığının normalleştirilme çabalarında önemli bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Bu filmlerin sahip olduğu İslamofobik söylem, birtakım radikal terör örgütlerinin yaptıkları eylemleri bütün Müslümanlara mal etmektedir. Bollywood filmlerinin küresel çapta dağıtımına sahip olup dünya çapında izleyici kitlesi olduğu göz önünde alındığında terörizm ile İslam inancını bağdaştıran bu filmler yalnızca Hindistan'da yaşayan Müslümanların değil, aynı zamanda özellikle buldukları ülkelerde azınlık konumunda olan tüm Müslümanların yaşamlarının zorlaşmasına neden olacaktır. Bu, radikal terör örgütleri ile ilgili filmlerin yapılmaması gerektiği anlamına gelmektedir. Ancak bu tarz filmlerde terörizm ile İslam dininin ilişkilendirilmesiyle İslam inancına sahip tüm insanların birer potansiyel terörist gibi gösterilme çabası, Müslümanların küresel boyutta yaşadıkları ötekileştirmeye ve onlara karşı işlenen nefret suçlarına yol açan önemli bir etkidir.

Çıkar Çatışması Beyanı

Makale yazarı herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Kaynakça

- Altaf, A. (2020). Bollywood's anti Muslim agenda. <https://thelegitimateneews.com/bollywoods-anti-muslim-agenda> adresinden alındı, (Erişim Tarihi: 17.03.2022)
- Ayyub, R. (2021) Opinion: Why an Indian film's success at the box office should worry us all. <https://www.washingtonpost.com/opinions/2021/11/15/why-an-indian-films-success-box-office-should-worry-us-all/> adresinden alındı, (Erişim Tarihi: 21.03.2022)
- Bahçecik, Ş. O. (2013) islamofobya'yı uluslararasılaştırmak: Runnymede vakfından İslam iş birliği örgütü'ne islamofobya karşıtı pratikler. Ortadoğu Etütleri. 5 (1), (141-165.).
- Berker, D.Y. (2021). Reproducing orientalism with cinema: Aladdin (2019). Işıl Tombul ve Gülşah Sarı (Ed.) Handbook of Research on Contemporary Approaches to Orientalism in Media and Beyond içinde (953- 973). Hershey: IGI Global.

- Chatterji, S. A. (2020) *Bollywood cinema kaleidoscope*. Bengal: Doshor Publication.
- Dixon, W. W., & Foster, G. A. (2008). *A short history of film*. New Brunswick, New Jersey: Rutgers University Press.
- Falarti, M.M., Molaei, H., Karim, A. (2019). Hindu-Muslim relationship in Bollywood in post 26/11: a content analysis of movies (2008-2018). *Journal of World Sociopolitical Studies*, 3 (2), 345-377. DOI:10.22059/WSPS.2020.276334.1092
- Gottschalk, P ve Greenberg, G. (2008). *Islamophobia: making Muslims the enemy*. Lanham: Rowman & Littlefield.
- Green, T.H. (2015) *The fear of Islam: an introduction to islamophobia in the west*. Minneapolis: Fortress Press.
- Güler. M.A. (2021) Islamophobia in India as Bollywood's influence grows. <https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/islamophobia-in-india-as-bollywoods-influence-grows> adresinden alındı, (Erişim Tarihi: 20.03.2022)
- Kalın, İ. (2011). Islamophobia and the limits of Multiculturalism. John I. Esposito ve İbrahim Kalın (Ed.) *Islamophobia: The Challenge of Pluralism in the 21st Century içinde* (3-20). Oxford: Oxford University Press.
- Kumar H.M., S. (2016). Metonymies of Fear: Islamophobia and the Making of Muslim Identity in Hindi Cinema. *Society and Culture in South Asia*, 2(2), 233–255. <https://doi.org/10.1177/2393861716643874>
- Kumar, D. (2012). *Islamophobia and the politics of empire*. Chicago: Haymarket Books.
- Love, E. (2017). *Islamophobia and racism in America*. New York: New York University Press.
- Majid, D. (2019) A Muslim in Bollywood. <https://www.thehindubusinessline.com/blink/watch/a-muslim-in-bollywood/article27090397.ece> adresinden alındı, (Erişim Tarihi: 20.03.2022)
- Mastnak, T. (2010). *Western Hostility toward Muslims: A History of the Present*. Andrew Shryock (E.d) *Islamophobia / Islamophilia beyond the politics of enemy and friend içinde* (29-52). Bloomington: Indiana University Press.
- Menon, A. (2021) Akshay Kumar's 'Sooryavanshi' and the Criminalisation of 'normal Indian' <https://www.thequint.com/entertainment/bollywood/sooryavanshi-indian-muslims-akshay-kumar-rohit-shetty-islamophobia-terrorism> adresinden alındı, (Erişim Tarihi: 20.03.2022)
- Molaei, H. & Babaei, S.H. (2020). Portrayal of Muslims in Bollywood: case-study of the Tanhaji movie. *World Sociopolitical Studies*, 4(2), (379- 400). Doi: 10.22059/wsp.2021.314905.1185
- Monaco, P. (2010). *A history of American movies: a film-by-film look at the art, craft, and business of cinema*, Lanham: The Scarecrow Press.
- Özarslan, Z. (2013). Sinemada nefret söylemi. Mahmut Çınar (Ed.) *Medya ve nefret söylemi: kavramlar, mecralar, tartışmalar içinde* (177-197). İstanbul: Hrant Dink Vakfı Yayınları.
- Pandey, N. (Yönetmen). (2015). *Baby [Film]*. Hindistan.: Crouching Tiger.
- Ramnath, N. (2021). Muslim stereotyping in Hindi films: 'we cannot allow ourselves to forget what constitutes us'. <https://scroll.in/reel/1005662/muslim-stereotyping-in-hindi-films-we-cannot-allow-ourselves-to-forget-what-constitutes-us> adresinden alındı, (Erişim Tarihi: 27.03.2022)

- Said, E.W. (2008). Medyada İslam: gazeteciler ve uzmanlar medyaya bakışımızı nasıl belirliyor?. Çev: Aysun Babacan. İstanbul: Metis.
- Shetty, R. (Yönetmen). (2021). Sooryavanshi [Film]. Hindistan.: Reliance Entertainment
- Tajalle, M. (2020). Recycled tropes and the persistence of islamophobia in American films. <http://www.inquiriesjournal.com/articles/1814/recycled-tropes-and-the-persistence-of-islamophobia-in-american-films> adresinden alındı, (Erişim Tarihi: 26.03.2022)
- Taşçı, M.N (2020). Hindistan ile Pakistan arasında 73 yıldır çözölemeyen mesele: Keşmir. <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/hindistan-ile-pakistan-arasinda-73-yildir-cozulemeyen-mesele-kesmir/1723641> adresinden alındı, (Erişim Tarihi: 19.03.2022)
- Thompson, K., & Bordwell, D. (2003). Film history: an introduction. New York: McGraw-Hill.
- Türkmen, M. Y. & Özçınar, M. (2020). 11 Eylül Sonrası Hollywood sinemasında İslamofobinin yeniden üretimi. Erciyes İletişim Dergisi, 7 (2), 1321-1343. Doi: 10.17680/erciyesiletisim.703725
- Van Dijk, T. A. (1998). Ideology: a multidisciplinary approach. London: Sage.
- Yin, T. (2010). Through a screen darkly: Hollywood as a measure of discrimination against Arabs and Muslims, 2 Duke Forum for Law & Social Change, (103-123).
- Zor, L. (2017). Van Dijk'ın eleştirel söylem analizinin sinema filmlerine uygulanması ve Kazakistan Sineması'ndan örnek bir film çözümlemesi: Stalin'e hediye. Akademik Bakış Dergisi, (61), 877-899.